Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-03-13-50/26
R: 05/25
Brčko, 20. 1. 2026. godine

IZVJEŠĆE
o naknadnom pregledu provedbe preporuka iz Izvješća revizije učinka
„Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi“

Siječanj, 2026. godine

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Ислахијета 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
Islahijeta 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Naknadni pregled provedbe preporuka iz Izvješća revizije učinka „Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi“

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljnjem tekstu: *Ured za reviziju*) je, sukladno Okviru profesionalnih objava (IFPP okvir) Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), Vodiču za reviziju učinka, Vodiču za osiguranje kvalitete revizije i Odluci glavnog revizora (broj: 01-02- 477/25 od 7. kolovoza 2025. godine) proveo naknadni pregled provedbe preporuka iz Izvješća o reviziji učinka „Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi“.

Praćenje provedbe preporuka danih u revizorskim izvješćima završna je faza u ciklusu revizije i provodi se s ciljem povratne informacije o provedbi datih preporuka. Namjera je da se potaknu mehanizmi odgovornosti i dovede do više razine realizacije preporuka te boljih odluka izvršne i zakonodavne vlasti.

Cilj naknadnog pregleda je da se ispita jesu li Vlada, Direkcija za financije i tijela javne uprave Brčko distrikta BiH (Brčko distrikt BiH u daljnjem tekstu: *Distrikt*), provodili aktivnosti usmjerene na iskazivanje stvarnog stanja imovine Distrikta kroz uspostavljena pravila i procedure, odnosno pretpostavke za provedbu procesa i aktivnosti u procesu stavljanja imovine u uporabu i usuglašavanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine Distrikta.

Rezultati praćenja pokazali su da i dalje postoji značajan prostor za poboljšanje u revidiranoj oblasti.

Nacrt izvješća o naknadnom pregledu dostavljen je Vladi Distrikta, Odjelu za javne poslove, Odjelu za komunalne poslove, Odjelu za gospodarski razvitak, šport i kulturu, Uredu za upravljanje javnom imovinom, Odjelu za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, Odjelu za obrazovanje, Odjelu za javnu sigurnost, Odjelu za stručne i administrativne poslove, Odjelu za zdravstvo i ostale usluge, Kabinetu gradonačelnika i Direkciji za financije Distrikta, na komentare. Pristigli komentari Direkcije za financije su s dužnom pozornošću razmotreni i uključeni u Izvješće o naknadnom pregledu provedbe preporuka.

Naknadni pregled praćenja realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „imovina Brčko distrikta BiH u pripremi“ provela je Ivana Gavrić, revizorica za reviziju učinka.

Zamjenik glavnog revizora	Glavni revizor
dr. sc. Savo Grujić, dipl. ek.	Nekir Suljagić, dipl. ek.
_____	_____

S A D R Ž A J

IZVRŠNI REZIME 4
1. UVOD 5
1.1 Cilj i svrha praćenja realizacije preporuka *5*
1.2. Predmet i opseg praćenja *6*
1.3. Izvori i metodi praćenja *6*
1.4. Osnovni podatci o Izvješću koje je predmet naknadnog pregleda *7*
2. PROVEDBA PREPORUKA 9
2.1 Aktivnosti subjekata revizije na realizaciji preporuka *10*
Ocjena realizacije preporuka – aktivnosti revidiranih subjekata na realizaciji preporuka 10
3. KOMENTAR NA NACRT IZVJEŠĆA 15
4. ZAKLjUČCI 16

IZVRŠNI REZIME

Ured za reviziju je proveo naknadni pregled praćenja realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka „Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi“, objavljenog 11. listopada 2022. godine, koje je razmatrano na 34. redovitoj sjednici Skupštine Distrikta 7. prosinca 2022. godine.

Cilj naknadnog pregleda usmjeren je na ispitivanje poduzetih aktivnosti revidiranih subjekata na temelju preporuka iz Izvješća te ocjenjivanje stupnja realizacije danih preporuka.

U Izvješću revizije učinka “Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi” dano je ukupno pet (5) preporuka. Preporuke su dane radi iskazivanja stvarnog stanja imovine Distrikta kroz uspostavljena pravila i procedure, odnosno pretpostavke za provedbu procesa i aktivnosti u procesu stavljanja imovine u uporabu i usuglašavanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine Distrikta. Odgovorni revidirani subjekt za realizaciju preporuka su Vlada Distrikta, Direkcija za financije i tijela javne uprave Distrikta koji u registru stalnih sredstava imaju evidentiranu imovinu u pripremi.

Nakon provedenog naknadnog pregleda realizacije preporuka danih Izvješćem revizije učinka “ Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi ” konstatiramo da je potrebno da Vlada Distrikta i tijela javne uprave ulože dodatne napore u realizaciji preporuka u svrhu što realnijeg financijskog izvješćivanja.

Naknadnim pregledom realizacije preporuka revizije učinka utvrđeno je da jedna preporuka nije aktualna, da dvije preporuke koje su usmjerene na sistemske promjene nisu realizirane, dok se pozitivan pomak registrira u realizaciji preporuka koje zahtijevaju pojedinačne aktivnosti tijela javne uprave gdje je jedna preporuka djelomično realizirana, a za jednu su pokrenute početne aktivnosti na realizaciji.

Od objavljivanja Izvješća revizije učinka postignut je djelomičan napredak u procesu pravodobnog dostavljanja obavijesti o aktiviranju imovine Distrikta kod tijela javne uprave u odnosu na izvješćem obuhvaćeno razdoblje. Od trenutka objavljivanja Izvješća pokrenute su početne aktivnosti na realizaciji preporuke da tijela javne uprave osiguraju evidenciju imovine Distrikta koja se knjigovodstveno vodi na njihovim organizacijskim jedinicama na način koji pruža mogućnost vršenja analiza s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja imovine i pretpostavki za njezino pravodobno knjigovodstveno aktiviranje i to preko integriranog informacijskog sustava Direkcije za financije – trezorskog podsustava koji je trenutačno u fazi izrade.

S druge strane, od objavljivanja Izvješća, izostale su aktivnosti suštinskog preispitivanja i analize imovine Distrikta koja je knjigovodstveno evidentirana kao imovina u pripremi s ciljem donošenja korektivnih mjera i posvećivanja dužne pozornosti imovini u pripremi prilikom godišnjeg popisa s ciljem da se Vlada izvijesti o utvrđenim razlikama između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine Distrikta.

1. UVOD

Ured za reviziju je proveo reviziju učinka pod nazivom „Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi“. Provedena revizija je primarno bila usmjerena da ispita da li tijela javne uprave Distrikta imaju jasna usmjerenja za iskazivanje stvarnog stanja imovine Distrikta kroz uspostavljena pravila i procedure, odnosno pretpostavke za provođenje procesa i aktivnosti u procesu stavljanja imovine u uporabu i usuglašavanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine Distrikta.

Izvješće o provedenoj reviziji je objavljeno u listopadu 2022. godine, a studenoga 2025. godine Ured je izvršio naknadni pregled, odnosno ispitivanje mjera i aktivnosti nadležnih tijela na provedbi danih preporuka.

U nastavku ovog Izvješća obrazloženi su opći cilj i svrha praćenja realizacije preporuka revizije učinka, predmet i opseg praćenja, izvori i metode praćenja te osnovni podatci o Izvješću koje je predmet naknadnog pregleda.

1.1 Cilj i svrha praćenja realizacije preporuka

Osnovni cilj revizije učinka je proizvesti i predstaviti neovisno izvješće o upravljanju i uporabi resursa u javnom sektoru. Implementacija preporuka revizije učinka treba osigurati dodatnu vrijednost za revidiranu oblast. Zadatak revizije učinka je izvješćivanje o utvrđenim nedostatcima s preporukama za njihovo prevladavanje, dok je zadatak revidiranih subjekata pravodobna realizacija preporuka i poboljšanje rada.

Praćenje realizacije preporuka iz izvješća o provedenim revizijama učinka predstavlja završnu fazu revizije učinka kojom se potiče odgovornost revidiranih subjekata za realizaciju preporuka i osiguravaju povratne informacije o učincima provedenih revizija.

Praćenje izvješća revizije učinka i analiza aktivnosti nadležnih institucija nakon objavljivanja izvješća predviđeno je Načelima revizije učinka, Vodičem za reviziju učinka i Vodičem za osiguranje kvalitete u reviziji učinka[1].

Preporuke dane u izvješćima revizije učinka treba pratiti kako bi se utvrdilo koje mjere su nadležni revidirani subjekti poduzeli po danim preporukama, koje preporuke su realizirane i koji učinci su ostvareni. Vrijeme, predmet i opseg praćenja realizacije preporuka su odluka vrhovnih revizijskih institucija.[2]

Praćenje postupanja revidiranih subjekata po danim preporukama revizije učinka je aktivnost koja je provedena u svrhu osiguranja djelotvornosti revizorskih izvješća, pravodobne i učinkovite realizacije preporuka i pružanja povratne informacije o realizaciji

[1] Koordinacijski odbor Vrhovnih revizorskih institucija u BiH: Načela revizije učinka, Sarajevo 2009.
Koordinacijski odbor Vrhovnih revizorskih institucija u BiH: Vodič za reviziju učinka, Sarajevo 2013.
Koordinacijski odbor Vrhovnih revizorskih institucija u BiH: Vodič za osiguranje kvalitete u reviziji učinka, Sarajevo 2013.
[2] Smjernice revizije učinka GUID 3920 (paragrafi 145–155)

danih preporuka po provedenoj reviziji za Ured za reviziju, zakonodavnu i izvršnu vlast, kao i druge zainteresirane strane.

1.2. Predmet i opseg praćenja

Ured za reviziju je u 2025. godini izvršio naknadni pregled praćenja realizacije preporuka iz Izvješća revizije učinka: „Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi“, koje je objavljeno 11. studenoga 2022. godine.

Praćenjem je obuhvaćeno razdoblje od objavljivanja izvješća do konca studenoga 2025. godine.

Ured za reviziju je analizirao stanje iz područja koja su revidirana i utvrđivao je sljedeće:

- *Koje aktivnosti su poduzimale nadležne institucije nakon objavljivanja izvješća revizije učinka u revidiranoj oblasti?*
- *Jesu li i u kojoj mjeri Vlada i tijela javne uprave Distrikta poduzimali aktivnosti na realiziranju preporuka revizije učinka?*
- *Sukladno ciljevima revizije, koje su se promjene stanja u revidiranim oblastima dogodile u odnosu na stanje utvrđeno u objavljenom izvješću?*

Revizija je analizirala poduzete aktivnosti bez utvrđivanja razloga jesu li one posljedica danih preporuka revizije ili su posljedica drugih okolnosti.

1.3. Izvori i metodi praćenja

Kako bi se osigurale informacije za analiziranje stanja iz područja koja su revidirana i utvrdio stupanj realizacije danih preporuka, izvršili smo proučavanje propisa i praksi iz oblasti, analizirali nalaze i preporuke objavljenih izvješća financijske revizije i analizirali dokumentaciju vezanu za promatrani proces. Informacije i dokumentaciju prikupljali smo preko pisanih odgovora revidiranih subjekata o provedenim aktivnostima na realizaciji preporuke, osobno, preko intervjua i elektroničke pošte, komunikacijom s nadležnim predstavnicima tijela javne uprave. Izvršili smo i uvid u registar stalnih sredstava Direkcije za financije Distrikta, dio koji se odnosi na sredstva u pripremi.

Analizom raspoložive dokumentacije i prikupljenih informacija izvršena je procjena realizacije preporuka koje su klasificirane prema sljedećim kategorijama prikazanim u tablici koja slijedi.

PREPORUKA JE POTPUNO PROVEDENA	• revidirani subjekti su proveli ili u kontinuitetu provode preporuku • potpuno provođenje preporuke je dokumentirano.
PREPORUKA JE DJELOMIČNO PROVEDENA	• revidirani subjekti poduzeli su aktivnosti na provedbi preporuke • revidirani subjekti provode aktivnosti, ali preporuka nije u potpunosti provedena • djelomična provedba preporuke je dokumentirana.
POKRENUTE SU POČETNE AKTIVNOSTI	• revidirani subjekti planirali su ili stvaraju preduvjete za realizaciju aktivnosti koje vode realizaciji preporuke

NA REALIZACIJI PREPORUKE	• aktivnosti u tijeku su dokumentirane.
PREPORUKA NIJE PROVEDENA	• revidirani subjekti nisu pokrenuli aktivnosti na provedbi preporuke • preporuka nije provedena ni djelomično, ni u potpunosti • nije dokumentirano da su poduzimane mjere za provedbu preporuke.
PREPORUKA NIJE AKTUALNA	• nastupile su okolnosti koje su preporuku učinile neaktualnom (promjena regulative, nadležnosti, odgovornosti i dr.).

Tablica 1. Kategorije rabljene pri procjeni realizacije preporuka

Ured za reviziju je revidiranim subjektima 14. 8. 2025. godine uputio dopis u kojem se traži da u pisanoj formi subjekti predstave aktivnosti koje su poduzimali nakon danih preporuka uz Izvješća pa do kolovoza 2025. godine, kao i da predoče dokaze kojima to potkrepljuju. Od 11 upućenih dopisa revidiranim subjektima, do završetka naknadnog pregleda odgovori nisu dobiveni od Vlade Distrikta, Odjela za obrazovanje, Odjela za gospodarski razvitak, šport i kulturu, Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo i Odjela za javnu sigurnost.

1.4. Osnovni podatci o Izvješću koje je predmet naknadnog pregleda

Revizija učinka „Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi“ provedena je tijekom 2022. godine. Ured je provedbom ove revizije došao do određenih nalaza, revidiranim subjektima je prezentirao preliminarne nalaze revizije te sastavio Nacrt izvješća. Nacrt izvješća je sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Distriktu upućen subjektima revizije na komentare (Odjelu za javne poslove, Odjelu za komunalne poslove, Odjelu za gospodarski razvitak, šport i kulturu, Uredu za upravljanje javnom imovinom, Odjelu za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, Odjelu za obrazovanje, Odjelu za javnu sigurnost, Odjelu za stručne i administrativne poslove, Odjelu za zdravstvo i ostale usluge, Kabinetu gradonačelnika, Direkciji za financije Distrikta). Nakon izražavanja stajališta subjekata revizije u ostavljenom roku izrađeno je konačno Izvješće o provedenoj reviziji učinka i sukladno Zakonu o reviziji dostavio Izvješće o provedenoj reviziji subjektima revizije, Vladi i Skupštini Distrikta.

Revidirani subjekti koji su bili obuhvaćeni provedenom revizijom učinka i kojima su upućene preporuke imali su obvezu **sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Distriktu, u roku od trideset (30) dana od dana prijama revizorskog izvješća, dostaviti Uredu za reviziju program mjera otklanjanja uočenih nedostataka.** Odjel za javne poslove je u zakonom definiranom roku izradio i dostavio Uredu Program mjera za otklanjanje nedostataka utvrđenih revizijom učinka. Drugi revidirani subjekti kojima su upućene preporuke revizije, nisu dostavili Uredu za reviziju program mjera za otklanjanje uočenih nedostataka.

Izvješće revizije učinka, prema podatcima dobivenim od Tajništva Vlade, nije razmatrano na sjednici Vlade Distrikta.

Izvješće je razmatrano na 34. redovitoj sjednici Skupštine Distrikta 7. prosinca 2022. godine i objavljeno je na internetskoj stranici Ureda za reviziju[3] kako bi bilo dostupno široj javnosti.

Objavljenim Izvješćem provedene revizije učinka „Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi" utvrđeno je da su tijela javne uprave djelomično uspostavila pravila i procedure u procesu knjigovodstvenog aktiviranja imovine Distrikta. Podzakonski ili provedbeni akti Distrikta, iako propisuju stavljanje u uporabu imovine Distrikta, nisu jasni i potpuni u dijelu koji se odnosi na objašnjenje uvjeta koje stalno sredstvo, odnosno imovina u pripremi treba zadovoljiti kako bi se stavila u uporabu i započeo obračun amortizacije. Tijela javne uprave nisu uložili napor da uspostave vlastite evidencije imovine u pripremi, već se u svom radu oslanjaju na podatke dobivene od Direkcije sa financije. S druge strane, nalazi revizije ukazuju da knjigovodstvena evidencija Direkcije za financije (koja je evidentičar financijskih promjena na stalnim sredstvima) nije sastavljena na način koji osigurava vršenje analiza kojima bi se utvrdili ograničavajući čimbenici u procesu aktiviranja imovine, a na temelju čega bi se mogle pravodobno planirati i provoditi korektivne mjere. Tijela javne uprave su u praksi neučinkovita i nepravodobna u postupku stavljanja imovine Distrikta u uporabu što rezultira veoma niskim stupnjem knjigovodstvenog aktiviranja imovine u pripremi i posljedično započinjanju obračuna amortizacije, a samim tim i točnom i istinitom prikazivanju financijskog položaja Distrikta. Jedno tijelo javne uprave je utvrdilo proceduru za aktivaciju novostečene imovine, a za knjigovodstvenu aktivaciju imovine u pripremi koja je ranijih godina nabavljena i/ili rekonstruirana ili su pak vršena dodatna ulaganja, nijedno tijelo javne uprave nije ustanovio proceduru koja definira nadležnosti i korake u procesu knjigovodstvenog aktiviranja imovine u pripremi. Popisna povjerenstva (izuzev u slučaju jednog tijela javne uprave) nisu se dodatno angažirala na utvrđivanju stvarnog stanja imovine evidentirane kao sredstva u pripremi, a slijedom toga rukovoditelji tijela javne uprave nisu imali pravodobnu i potpunu informaciju o imovini u pripremi koja je evidentirana na njihovoj organizacijskoj jedinici. Posljedično, Središnje popisno povjerenstvo, nije imalo dostatne pokazatelje i analize kako bi Vladu izvijestilo o imovini u pripremi Distrikta i predložilo korektivne mjere.

U Izvješću revizije učinka „Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi„ dano je ukupno pet preporuka. Odgovorni revidirani subjekti za realizaciju preporuka su Direkcija za financije Distrikta, Vlada Distrikta i tijela javne uprave Distrikta, što prikazujemo u tablici koja slijedi.

Naziv izvješća	Ukupan broj preporuka	Broj preporuka Direkciji za financije i Vladi Distrikta	Broj preporuka Vladi Distrikta	Broj preporuka tijelima javne uprave Distrikta
Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi	**5**	**1**	**1**	**3**

Tablica 2. Pregled broja danih preporuka u Izvješću revizije učinka za koju se vrši naknadni pregled provedbe preporuka

[3] http://revizija-bd.ba/index.php/revizorski-izvjestaji-hr/category/61-revizija-ucinka-hr?download=1136:ru; http://revizija-bd.ba/index.php/bs/izvjestaji-bs/category/28-revizija-ucinka?download=1135:ru; http://revizija-bd.ba/index.php/sr/revizorski-izvjestaji-sr/category/91-revizija-ucinka-sr?download=1137:ru

Procjena statusa realizacije preporuka vršena je pojedinačno za svaku preporuku.

2. PROVEDBA PREPORUKA

Kao što smo u prethodnom poglavlju naveli, samo je jedan od jedanaest revidiranih subjekata kojima su upućene preporuke revizije dostavio Uredu za reviziju program mjera za otklanjanje uočenih nedostataka. Međutim, iako većina revidiranih subjekata formalno nije izradila i dostavila Uredu za reviziju program mjera otklanjanja uočenih nedostataka, u promatranom razdoblju, revidirani subjekti su poduzimali i provodili mjere i aktivnosti koje su bile u funkciji provedbe preporuka iz Izvješća revizije učinka.

U nastavku teksta dajemo tablični pregled upućenih preporuka po subjektima revizije kao i status realizacije preporuka.

R. br.	Preporuka	Odgovorni subjekt revizije	Status preporuke
1.	Direkcija za financije i Vlada Distrikta treba da osiguraju potpune, jasne i jedinstvene provedbene propise za knjigovodstveno aktiviranje imovine Distrikta.	Direkcija za financije i Vlada Distrikta	**PREPORUKA NIJE AKTUALNA**
2.	Vlada Distrikta treba razmotriti mogućnosti i modalitete suštinskog preispitivanja i analize imovine Distrikta koja je knjigovodstveno evidentirana kao imovina u pripremi s ciljem donošenja korektivnih mjera.	Vlada Distrikta	**PREPORUKA NIJE PROVEDENA**
3.	Tijela javne uprave trebaju osigurati evidenciju imovine Distrikta koja se knjigovodstveno vodi na njihovim organizacijskim jedinicama na način koji pruža mogućnost vršenja analiza s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja imovine i pretpostavki za njezino pravodobno knjigovodstveno aktiviranje.	Tijela javne uprave Distrikta	**PREPORUKA JE DJELOMIČNO PROVEDENA**
4.	Tijela javne uprave unutar svojih organizacijskih dijelova trebaju uspostaviti /propisati proces aktiviranja imovine u pripremi po koracima i nadležnostima.	Tijela javne uprave Distrikta	**POKRENUTE SU POČETNE AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI PREPORUKE**
5.	Tijela javne uprave trebaju osigurati da se prilikom godišnjeg popisa imovine dužna pozornost posveti imovini u pripremi s ciljem da se Vlada izvijesti o utvrđenim razlikama između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine Distrikta.	Tijela javne uprave Distrikta	**PREPORUKA NIJE PROVEDENA**

Tablica 3. Pregled upućenih preporuka po subjektima revizije i statusu realizacije

2.1. Aktivnosti subjekata revizije na realizaciji preporuka

U ovome dijelu prezentiraju se aktivnosti koje su subjekti kojima su dane preporuke poduzimali na njihovoj realizaciji i daje se procjena statusa realizacije preporuka za svakog od njih.

Ocjena realizacije preporuka – aktivnosti revidiranih subjekata na realizaciji preporuka

Preporuka broj 1. Direkcija za financije i Vlada Distrikta

Direkcija za financije i Vlada Distrikta trebaju osigurati potpune, jasne i jedinstvene provedbene propise za knjigovodstveno aktiviranje imovine Distrikta.
STUPANJ REALIZACIJE **PREPORUKA NIJE AKTUALNA**

Radi realizacije ove preporuke bilo je potrebno da se preciznije propiše proces knjigovodstvene aktivacije imovine kako bi tijela javne uprave imali dostatne informacije za postupanje i jedinstven pristup. Uočene slabosti u samom poimanju knjigovodstvenog termina stavljanja imovine u uporabu (aktivacije), nedostatak informacija i znanja u procesu isknjižavanja vrijednosti kod rekonstrukcije imovine, faznog stjecanja imovine i stjecanja imovine udjelom više tijela javne uprave upućuje da su ti elementi nedovoljno propisani. Iako je Direkcija za financije nadležna za donošenje podzakonskih akata u oblasti financija, s obzirom na poznate nedostatke u planiranju kapitalnog proračuna Distrikta i njegovoj realizaciji, smatramo da bi za osiguranje potpunih, jasnih i jedinstvenih provedbenih propisa bilo potrebno da se uključi i Vlada Distrikta u njihovoj izradi.

Naknadnim praćenjem preporuka utvrđeno je da preporuka nije aktualna. Direkcija za financije je dostavila dodatno pojašnjenje da proračunski korisnici nakon stjecanja odobrenja za uporabu sukladno proceduri propisanoj Pravilnikom o vršenju tehničkog pregleda građevina i izdavanja odobrenja za uporabu, podnose zahtjev Direkciji za financije za stavljanje stalnog sredstva u uporabu te da ne postoji potreba da Direkcija za financije propisuje posebnim podzakonskim aktom procedure aktiviranja imovine. Pored navedenog, tijela javne uprave su u promatranom razdoblju poduzimala određene aktivnosti s ciljem prevladavanja slabosti procesa navedenih u Izvješću revizije učinka.

Direkcija za financije svim proračunskim korisnicima Distrikta jednom godišnje uz podatke o stalnim sredstvima i izvješće o otpisu, dostavlja obavijest o obvezi aktiviranja imovine u pripremi (Sukladno čl. 19 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju, dužni ste obavijestiti Direkciju za financije o točnom nadnevku raspoloživosti stalnog sredstva za uporabu, kako bi se stalno sredstvo u pripremi preknjižilo na stalno sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije).

Iz raspoložive dokumentacije može se uočiti da su tijela javne uprave uložila napor i utvrdila prakse u procesu aktiviranja imovine u pripremi koji se stječu u fazama te su projekte koji su registrirani kao imovina u pripremi objedinjavali kao novo stalno sredstvo ili pripisivali već postojećem stalnom sredstvu.

Preporuka broj 2. Vlada Distrikta

Potrebno je da Vlada Distrikta razmotri mogućnosti i modalitete suštinskog preispitivanja i analize imovine Distrikta koja je knjigovodstveno evidentirana kao imovina u pripremi s ciljem donošenja korektivnih mjera.
STUPANJ REALIZACIJE **PREPORUKA NIJE PROVEDENA**

Bez obzira koji način Vlada Distrikta izabere, potrebno je da suštinski preispita i analizira imovinu Distrikta koja je knjigovodstveno evidentirana kao imovina u pripremi kako bi se utvrdili ograničavajući čimbenici u procesu i donijele korektivne mjere, posebno za imovinu koja se suštinski koristi i troši, a knjigovodstveno evidentira kao imovina u pripremi.

Naknadnim praćenjem preporuka utvrđeno je da preporuka nije provedena.

Od objave Izvješća revizije učinka do završetka naknadne revizije nismo se uvjerili da je Vlada Distrikta poduzimala aktivnosti na realizaciji preporuke.

Preporuka broj 3. Tijela javne uprave Distrikta

Tijela javne uprave unutar svojih organizacijskih dijelova trebaju uspostaviti / propisati procedure po koracima i nadležnostima radi pravodobnog dostavljanja obavijesti Direkciji za financije o aktiviranju imovine u pripremi.
STUPANJ REALIZACIJE **PREPORUKA JE DJELOMIČNO PROVEDENA**

Proces pravodobnog dostavljanja obavijesti o aktiviranju imovine Distrikta kod tijela javne uprave nije propisan po koracima i nadležnostima, što rezultira nedostatkom nadležnosti i odgovornosti za provedbu procesa. Pozitivan primjer je uspostavljena praksa u aktiviranju imovine Odjela za javne poslove.

Naknadnim praćenjem preporuka utvrđeno je da je preporuka djelomično provedena.

Iz dostavljene dokumentacije može se utvrditi da su tijela javne uprave uspostavila praksu aktiviranja imovine u pripremi i u razdoblju 2022. – 2024. godine i redovito upućivala zahtjeve za aktivaciju imovine Direkciji za financije Distrikta.

U razdoblju 1. 1. – 12. 11. 2025. godine Direkcija za financije (Trezor) nije raspolagala aktivnim softverskim rješenjem za evidentiranje i preknjižavanje imovine u pripremi na imovinu u uporabi.
U navedenom razdoblju, a na temelju usmene obavijesti primljene od Direkcije za financije o postojanju tehničkih smetnji za vršenje aktivacije imovine u pripremi, većina revidiranih subjekata nije ni dostavljala zahtjeve za aktiviranje imovine u pripremi nadležnoj službi.

Provedenom analizom podataka iz registra stalnih sredstava Direkcije za financije Distrikta korištenog za izradu Izvješća revizije učinka (stanje na dan 9. 12. 2021.) i registra stalnih sredstava na dan 31. 12. 2024. godine, može se utvrditi da je evidentirani iznos sredstava za oko 30 % manji u 2024. godini u odnosu na 2021. godinu.

Registar stalnih sredstava na dan	Broj investicija u tijeku / imovina u pripremi	Iznos
9. 12. 2021.	3412	229.825.392,32 KM
31. 12. 2024.	3430	151.818.421,52 KM

Tablica 4. Prikaz broja investicija registriranih kao imovina u pripremi s iznosom uzetih za analizu

Oko 15 % imovine u pripremi iz registra stalnih sredstava na dan 9. 12. 2021. do konca 2024. godine, aktivirano je. Vrijednost aktivirane imovine je činila oko 50 % ukupne vrijednosti imovine u pripremi na dan 9. 12. 2021. godine.

R. B.	PRORAČUNSKI KORISNICI	IMOVINA U PRIPREMI NA DAN 9. 12. 2021. BROJ	IMOVINA U PRIPREMI NA DAN 9. 12. 2021. IZNOS	AKTIVIRANA IMOVINA DO 31. 12. 2024. BROJ	AKTIVIRANA IMOVINA DO 31. 12. 2024. IZNOS
1.	Odjel za javne poslove	1951	167.110.716,02 KM	321	101.423.452,07 KM
2.	Odjel za komunalne poslove	829	20.168.317,50 KM	81	2.275.879,97 KM
3.	Odjel za gospodarski razvitak, šport i kulturu	204	15.517.295,34 KM	16	1.373.259,58 KM
4.	Ured za upravljanje javnom imovinom	244	10.921.198,40 KM	13	3.844.411,49 KM
5.	Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo	83	8.182.143,91 KM	22	4.408.284,58 KM
6.	Odjel za obrazovanje	29	3.839.740,41 KM	21	3.667.193,34 KM
7.	Odjel za zdravstvo i ostale usluge	16	1.122.469,69 KM	10	856.675,38 KM
8.	Odjel za javnu sigurnost	13	1.719.508,38 KM	6	383.430,87 KM
9.	Odjel za stručne i administrativne poslove	39	1.184.076,43 KM	36	1.143.599,47 KM
10.	Skupština Distrikta	2	41.088,44 KM	1	34.493,94 KM
	UKUPNO	**3.410**	**229.806.554,52 KM**	**527**	**119.410.680,69 KM**

Tablica 5. Imovina u pripremi iz registra stalnih sredstava od 9. 12. 2021. – aktivirana do 31. 12. 2024. godine po proračunskim korisnicima

Odjel za javne poslove je u promatranom razdoblju aktivirao oko 16 % imovine u pripremi, koja se u registru stalnih sredstava vodila na Odjelu na dan 9. 12. 2021. godine.
Iznos imovine u pripremi koji je Odjel za javne poslove aktivirao čini oko 85 % ukupne vrijednosti aktivirane imovine u promatranom razdoblju, a u okviru čega se oko 64 % aktivirane vrijednosti odnosi na dva stalna sredstva velikog iznosa.

R. B.	Konto	Naziv šifre	Šifra stalnog sredstva	Naziv stalnog sredstva	Vrijednost NA DAN 9. 12. 2021.
1.	011648	Ceste u izgradnji	10025447	BRČKO OBILAZNICA OKO GRADA	61.017.514,25 KM
2.	011611	Zgrade	10022718	OBJEKT POLICIJE	15.385.622,85 KM
				UKUPNO	**76.403.137,10 KM**

Tablica 6. Aktivirana imovina u pripremi velikog iznosa

Analizom dokumentacije revidiranih subjekata (dostavljenih obavijesti o raspoloživosti stalnih sredstava za uporabu i odgovora na upit revizorskog tima o provedbi preporuka) u procesu aktiviranja imovine u pripremi može se uočiti da su revidirani subjekti ustanovili praksu aktiviranja imovine u pripremi za novostečena sredstva. Tako je na primjer Odjel za

komunalne poslove u promatranom razdoblju, izuzev aktiviranja 81 stalnog sredstva u pripremi iz ranijeg razdoblja u ukupnom iznosu od 2.275.879,97 KM izvršio aktiviranje i 24 stalna sredstva novostečene imovine u iznosu od 1.036.830,83 KM.
Odjel za javne poslove je izvijestio da je u razdoblju od objave Izvješća, izuzev aktiviranja imovine u pripremi iz registra stalnih sredstava od 9. 12. 2021. godine, aktivirao i novostečena stalna sredstva u iznosu od 11.965.184,09 KM.
Ured za upravljanje javnom imovinom je u razdoblju od objave Izvješća, izuzev aktiviranja imovine u pripremi iz Registra stalnih sredstava od 9. 12. 2021. godine aktivirao i 9 novostečenih stalnih sredstva u iznosu od 129.672,17 KM.

U promatranom razdoblju utvrđeno je da se u registru stalnih sredstava još uvijek vode 2.369 stalnih sredstava u pripremi iz 2021. godine, u koja nisu vršena nova ulaganja i koja nisu aktivirana. Za navedenu imovinu u pripremi iz registra stalnih sredstava iz 2021. godine reviziji nisu dostavljena obrazloženja, izvješća i/ili analize.

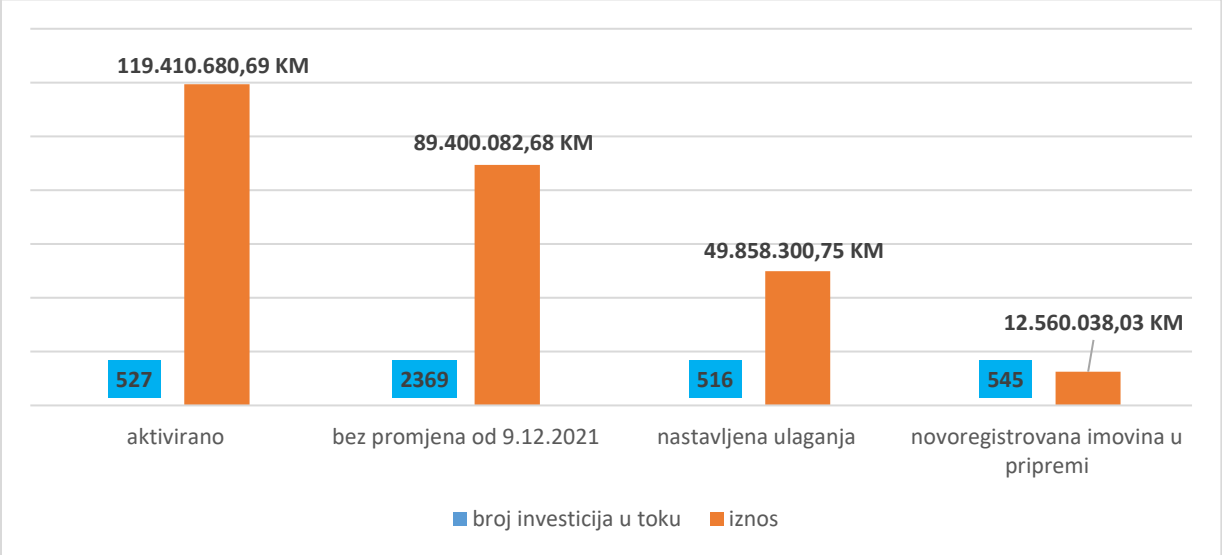

Grafikon 1. Grafički prikaz statusa imovine u pripremi prema podatcima iz registra stalnih sredstava od 9. 12. 2021. i 31. 12. 2024. godine

Na navedeni problem ukazala je i financijska revizija. U osnovi za izražavanje mišljenja iz Izvješća o reviziji financijskih izvješća Distrikta za 2022., 2023. i 2024. godinu navodi se da vrijednost stalnih sredstva u pripremi, koja se najvećim dijelom odnosi na prethodne godine, zbog neobavješćivanja o točnom nadnevku raspoloživosti nisu preknjižena na stalna sredstva u uporabi te za ista nije započet obračun amortizacije, što ima utjecaja na fer prezentaciju bilance stanja i uspjeha Distrikta u dijelu precjenjivanja vrijednosti stalnih sredstava, prihoda i izvora sredstava, a samim tim podcjenjivanja rashoda i to za iznos neobračunate amortizacije.

Uzimajući u obzir zastoj u aktiviranju imovine u pripremi tijekom 2025. godine te na temelju provedenih analiza i dostavljenih odgovora, možemo zaključiti da je proces pravodobnog dostavljanja obavijesti o aktiviranju imovine Distrikta kod tijela javne uprave djelomično uspostavljen.

Tijela javne uprave nisu reviziji dostavila dokaz da su proces propisala po nadležnostima i koracima, ali su dostavila dokaze o provedenim aktivnostima. I dalje smatramo da postoji prostor za poboljšanje, a osobito u dijelu procesa aktiviranja imovine u pripremi iz ranijih razdoblja.

Preporuka broj 4. Tijela javne uprave Distrikta

Tijela javne uprave trebaju osigurati evidenciju imovine Distrikta koja se knjigovodstveno vodi na njihovim organizacijskim jedinicama na način koji pruža mogućnost vršenja analiza s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja imovine i pretpostavki za njezino pravodobno knjigovodstveno aktiviranje.
STUPANJ REALIZACIJE — POKRENUTE SU POČETNE AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI PREPORUKE

Radi utvrđivanja preduvjeta za iskazivanje stvarnog stanja imovine Distrikta i provedbe analiza stanja i procesa potrebno je da tijela javne uprave osiguraju vlastite sveobuhvatne evidencije imovine koju nabavljaju / stječu, od odobrenih sredstava, nabave, izgradnje/kupovine/donacije, do stavljanja u uporabu i eventualne rekonstrukcije imovine. Bazu znanja o imovini treba činiti evidencija, a ne ljudski resursi koji su bili uključeni u postupak stjecanja imovine Distrikta. Tijela javne uprave odgovorna su za točnost podataka jer knjigovodstvena evidencija Direkcije za financije sadrži isključivo elemente dostavljene od tijela javne uprave.

Naknadnim praćenjem preporuka utvrđeno je da su pokrenute početne aktivnosti na realizaciji preporuke.

Tijela javne uprave nisu reviziji dostavila dokaz da su osigurala evidenciju imovine Distrikta koja se knjigovodstveno vodi na njihovim organizacijskim jedinicama na način koji pruža mogućnost vršenja analiza s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja imovine i pretpostavki za njezino pravodobno knjigovodstveno aktiviranje. U zahtjevima za aktiviranje imovine iz 2025. godine može se uočiti da tijela javne uprave nisu imala sveobuhvatne podatke za aktiviranje imovine, odnosno da nisu imala podatke iz nadležnosti Direkcije za financije (šifra osnovnog sredstva i ekonomski kod).
U okviru svojih nadležnosti Direkcija za financije provodi aktivnosti na izradi integriranog informacijskog sustava Direkcije za financije u okviru kojeg je predviđena izrada i implementacija trezorskog podsustava koji će omogućiti tijelima javne uprave izravan pristup evidenciji stalnih sredstava koja se knjigovodstveno vodi na njihovim organizacijskim jedinicama, kao preduvjet za mogućnost vršenja analiza s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja imovine i pretpostavki za njezino pravodobno knjigovodstveno aktiviranje.

Preporuka broj 5. Tijelima javne uprave Distrikta

Tijela javne uprave trebaju osigurati da se prilikom godišnjeg popisa imovine dužna pozornost posveti imovini u pripremi s ciljem da se Vlada izvijesti o utvrđenim razlikama između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine u pripremi Distrikta.
STUPANJ REALIZACIJE — PREPORUKA NIJE PROVEDENA

Radi što realnijeg financijskog izvješćivanja Distrikt je dužan posvetiti posebnu pozornost vrjednovanju imovine. Neaktiviranje imovine u knjigovodstvenim evidencijama može imati utjecaja na fer prezentaciju bilance stanja i uspjeha Distrikta u dijelu precjenjivanja vrijednosti stalnih sredstava, prihoda i izvora sredstava, a samim tim podcjenjivanja rashoda i to za iznos neobračunate amortizacije. Posvećivanje dužne pozornosti u procesu popisivanja imovine u pripremi i izvješćivanja Vlade o provedenim analizama uzroka neaktiviranja imovine u pripremi, nužan je uvjet uspostavljanja sustava knjigovodstvene aktivacije imovine Distrikta.

Naknadnim praćenjem preporuka utvrđeno je da preporuka nije provedena.

Od objave Izvješća revizije učinka do završetka naknadne revizije nismo se uvjerili da je Vlada Distrikta poduzimala aktivnosti na realizaciji preporuke.

Na navedeni problem ukazala je i financijska revizija. U osnovi za izražavanje mišljenja iz izvješća o reviziji financijskih izvješća Distrikta za 2022., 2023. i 2024. godinu navodi se sljedeće: „Popis imovine, obveza i tražbina na dan 31. 12. nije izvršen na način i u rokovima propisanim Uputom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza“, dok se u nalazima navodi da liste stalnih sredstava ne sadrže stalna sredstva po ukupnoj vrijednosti – trošku stjecanja, nego se iskazuju prema situacijama - fakturama nabave (izgradnje), da se dodjeljivanje naziva stalnih sredstava (dijelova stalnih sredstava) vrši se na način preuzimanjem naziva iz ugovora ili faktura koji ne odražavaju suštinu sredstva, nego posla koji je ugovoren i izvršen (sanacija, izgradnja, zamjena, rekonstrukcija), te da se naknadni radovi vode kao posebno sredstvo ili uvećavaju vrijednost odgovarajuće stalne imovine bez dokumentiranja promjene performansi ili vijeka trajanja rekonstruiranih sredstava ili isknjižavanja vrijednosti imovine koja je navedenim radovima zamijenjena.

Popisna povjerenstva i Središnje popisno povjerenstvo se nisu dodatno angažirala na utvrđivanju stvarnog stanja imovine evidentirane kao sredstva u pripremi kako bi Vladu izvijestili o imovini u pripremi Distrikta i predložili korektivne mjere, a što se može utvrditi iz Izvješća o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara, svih vrsta zaliha materijala i roba, stanja novčanih sredstava, tražbina i obveza na dan 31. 12. 2022. godine, na dan 31. 12. 2023. godine i na dan 31. 12. 2024. godine.

3. KOMENTAR NA NACRT IZVJEŠĆA

Nacrt izvješća je dostavljen na komentare Vladi Distrikta, Odjelu za javne poslove, Odjelu za komunalne poslove, Odjelu za gospodarski razvitak, šport i kulturu, Uredu za upravljanje javnom imovinom, Odjelu za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, Odjelu za obrazovanje, Odjelu za javnu sigurnost, Odjelu za stručne i administrativne poslove, Odjelu za zdravstvo i ostale usluge, Kabinetu gradonačelnika i Direkciji za financije Distrikta. Komentare je u ostavljenom roku dostavila Direkcija za financije Brčko distrikta BiH.

Komentar Direkcije za financije odnosio se na preporuku 1. iz Izvješća revizije učinka “Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi” uz dostavljeno dodatno pojašnjenje da proračunski korisnici nakon stjecanja odobrenja za uporabu sukladno proceduri propisanoj

Pravilnikom o vršenju tehničkog pregleda građevina i izdavanja odobrenja za uporabu podnose zahtjev Direkciji za financije za stavljanje stalnog sredstva u uporabu te da nije utvrđena potreba da Direkcija za financije propisuje posebnim podzakonskim aktom procedure aktiviranja imovine.

Uvažavajući komentar Direkcije za financije uz činjenice utvrđene naknadnim pregledom koje se odnose na to da Direkcija za financije svim proračunskim korisnicima Distrikta jednom godišnje uz podatke o stalnim sredstvima i izvješće o otpisu, dostavlja obavijest o obvezi aktiviranja imovine u pripremi (Sukladno čl. 19 Pravilnika o računovodstvu i financijskom izvještavanju, dužni ste obavijestiti Direkciju za financije o točnom nadnevku raspoloživosti stalnog sredstva za uporabu, kako bi se stalno sredstvo u pripremi preknjižilo na stalno sredstvo u uporabi i otpočeo obračun amortizacije), te da se iz raspoložive dokumentacije može uočiti da su tijela javne uprave uložila napor i utvrdila prakse u procesu aktiviranja imovine u pripremi, koji se stječu u fazama, te su projekte koji su registrirani kao imovina u pripremi objedinjavali kao novo stalno sredstvo ili pripisivali već postojećem stalnom sredstvu, uvažen je komentar Direkcije za financije.

4. ZAKLJUČCI

Na temelju informacija o aktivnostima revidiranih subjekata i pokazatelja o ostvarenim rezultatima prezentiraju se zaključci naknadnog pregleda provedbe preporuka.

Ured za reviziju je 2022. godine proveo reviziju učinka na temu “Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi”.

Revizija je izvršena s ciljem da ispita imaju li tijela javne uprave Distrikta jasna usmjerenja za iskazivanje stvarnog stanja imovine Distrikta kroz uspostavljena pravila i procedure, odnosno pretpostavke za provedbu procesa i aktivnosti u procesu stavljanja imovine u uporabu i usuglašavanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine Distrikta.

U Izvješću revizije učinka “Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi” dano je ukupno pet (5) preporuka radi poboljšavanja učinka procesa. Odgovorni revidirani subjekt za realizaciju preporuka su Vlada Distrikta, Direkcija za financije i tijela javne uprave koji u registru stalnih sredstava imaju evidentiranu imovinu u pripremi.

Naknadnim pregledom realizacije preporuka revizije učinka utvrđeno je da jedna preporuka nije aktualna, da dvije preporuke koje su usmjerene na sistemske promjene nisu realizirane, dok se pozitivan pomak registrira u realizaciji preporuka koje zahtijevaju pojedinačne aktivnosti tijela javne uprave gdje je jedna preporuka djelomično realizirana, a za jednu su pokrenute početne aktivnosti na realizaciji.

Od objavljivanja Izvješća revizije učinka postignut je djelomičan napredak u procesu pravodobnog dostavljanja obavijesti o aktiviranju imovine Distrikta kod tijela javne uprave u odnosu na izvješćem obuhvaćeno razdoblje. Tijela javne uprave nisu reviziji dostavila dokaz da su proces propisala po nadležnostima i koracima, ali su dostavila dokaze o provedenim aktivnostima. Međutim, uočava se prostor za poboljšanje, a posebno u dijelu procesa aktiviranja imovine u pripremi iz ranijih razdoblja.

Od objavljivanja Izvješća pokrenute su početne aktivnosti na realizaciji preporuke da tijela javne uprave osiguraju evidenciju imovine Distrikta koja se knjigovodstveno vodi na njihovim organizacijskim jedinicama na način koji pruža mogućnost vršenja analiza s ciljem utvrđivanja stvarnog stanja imovine i pretpostavki za njezino pravodobno knjigovodstveno aktiviranje i to preko integriranog informacijskog sustava Direkcije za financije – Trezorskog podsustava koji je trenutačno u fazi izrade.

Od objavljivanja Izvješća, izostale su aktivnosti suštinskog preispitivanja i analize imovine Distrikta koja je knjigovodstveno evidentirana kao imovina u pripremi s ciljem donošenja korektivnih mjera i posvećivanja dužne pozornosti imovini u pripremi prilikom godišnjeg popisa s ciljem da se Vlada izvijesti o utvrđenim razlikama između stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine Distrikta.

Nakon provedenog naknadnog pregleda realizacije preporuka datih Izvješćem revizije učinka "Imovina Brčko distrikta BiH u pripremi" konstatiramo da je potrebno da Vlada Distrikta i tijela javne uprave ulože dodatne napore u realizaciji preporuka radi što realnijeg financijskog izvješćivanja.

Ivana Gavrić, revizor za
reviziju učinka